

**NARUSZENIA PRAW AUTORSKICH W INTERNECIE NA
TERENIE UNII EUROPEJSKIEJ
MUZYKA, KINO I TELEWIZJA (2017-2020); CZYNNIKI I TENDENCJE
STRESZCZENIE**

STRESZCZENIE

W niniejszym raporcie przeanalizowano wykorzystywanie treści naruszających prawa autorskie w państwach członkowskich UE oraz w Wielkiej Brytanii (¹) w odniesieniu do programów telewizyjnych, muzyki i filmów, przy użyciu różnych metod dostępu przez komputery stacjonarne i urządzenia przenośne, w tym przez transmisje strumieniowe, pobieranie danych, torrenty i oprogramowanie do zgrywania plików. Raport składa się z dwóch części – opisowej analizy tendencji w zakresie wykorzystywania treści naruszających prawo oraz analizy ekonometrycznej czynników wpływających na różnice w poziomie piractwa w państwach członkowskich UE.

Podstawą analizy jest obszerny zestaw danych na temat dostępu do stron internetowych oferujących pirackie utwory muzyczne, filmy i programy telewizyjne we wszystkich 28 państwach członkowskich w okresie od stycznia 2017 r. do września 2020 r. Zbiór obejmuje ponad 240 000 zagregowanych danych (²) odnoszących się do 133 miliardów wejść.

Głównym wnioskiem płynącym z raportu jest stwierdzenie, że poziom piractwa cyfrowego maleje w odniesieniu do wszystkich rodzajów treści, jak pokazano na wykresie 1 oraz w tabeli 1 poniżej. Z wyjątkiem tymczasowego wzrostu piractwa filmów wiosną 2020 r. tendencja spadkowa utrzymywała się w czasie pandemii COVID-19: poziom piractwa zmniejszył się o 20% w 2018 r., o 6% w 2019 r. i o 34% w 2020 r. (³).

(¹) Wielka Brytania jest uwzględniona w niniejszym badaniu, ponieważ była państwem członkowskim Unii Europejskiej przez większość okresu objętego raportem i była ujęta w poprzednim raporcie obejmującym lata 2017-2018.

(²) A dokładnie: 241 920 zagregowanych danych.

(³) Wskaźniki zmian obliczono poprzez porównanie danych liczbowych z grudnia każdego roku z odpowiednimi danymi liczbowymi z roku poprzedniego. Ponieważ nie było dostępnych danych za grudzień 2016 r., wskaźnik zmiany za 2017 r. został obliczony poprzez porównanie stycznia 2018 r. ze styczniem 2017 r.

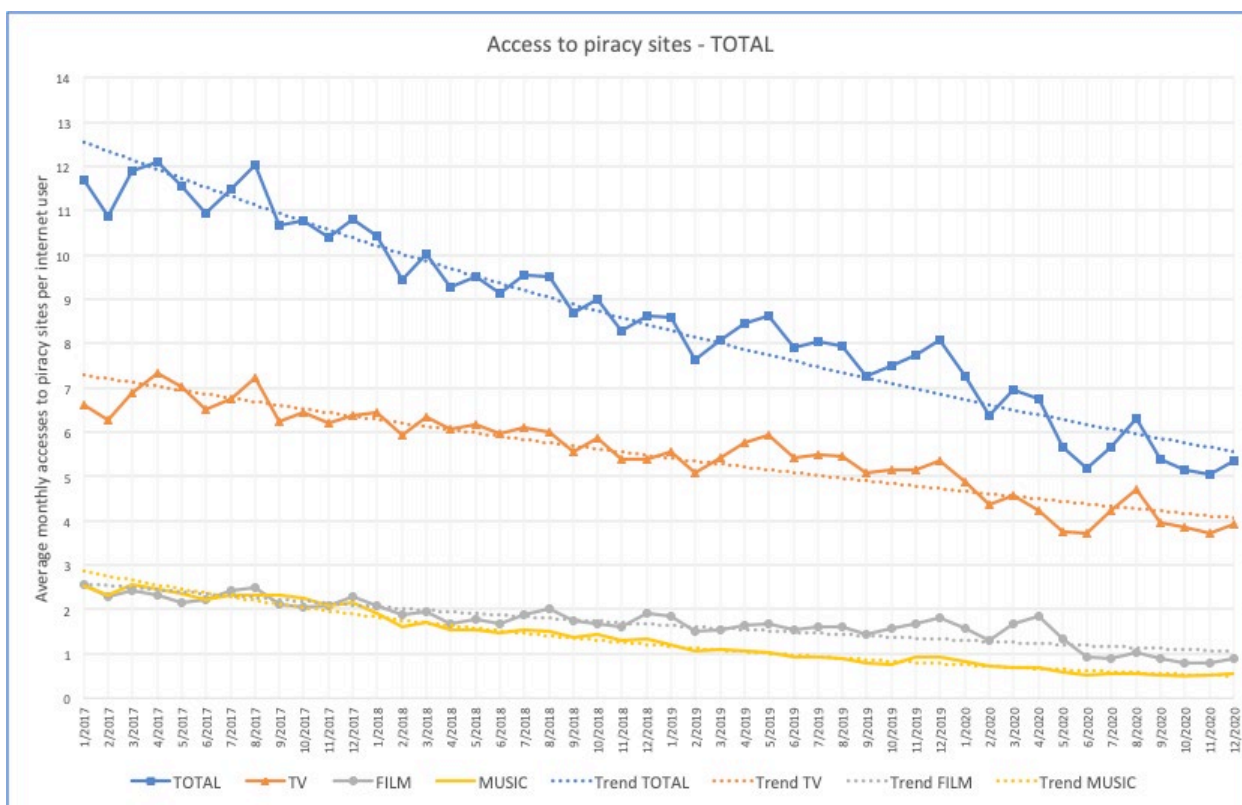
Tabela 1 - Zmiany w dostępie do treści pirackich w ujęciu rocznym; 2017-2020

	RAZEM	TV	FILM	MUZYKA
2017*	-10,9%	-2,9%	-18,9%	-23,5%
2018	-20,1%	-15,2%	-16,4%	-38,4%
2019	-6,3%	-1,0%	-4,7%	-30,2%
2020	-33,8%	-26,9%	-50,6%	-40,9%

*styczeń 2018 r. wobec stycznia

2017 r.

Wykres 1 - Tendencje dotyczące piractwa w państwach UE-28, 2017-2020

W latach 2017-2020 dostęp do pirackich treści w UE spadł o połowę. Spadek ten był szczególnie wyraźny w przypadku muzyki, gdzie dostęp do pirackich treści zmniejszył się o 81%. W tym samym okresie piractwo filmów spadło o 68%, a piractwo programów telewizyjnych o 41%.

Wśród państw członkowskich UE zaznaczały się wyraźne różnice. W 2020 r. przeciętny użytkownik internetu w UE uzyskiwał dostęp do treści naruszających prawa autorskie 5,9 razy miesięcznie. Użytkownicy z Łotwy wchodzili na naruszające prawo strony internetowe prawie dwa razy częściej, a użytkownicy z Polski 3,8 razy w miesiącu. W ogólnym ujęciu, wyniki z Austrii, Finlandii, Francji, Niemiec, Włoch, Holandii, Polski, Rumunii, Hiszpanii i Wielkiej Brytanii były poniżej unijnej średniej.

Analiza ekonometryczna przedstawiona w sekcji 5 ma na celu wyjaśnienie różnic między państwami członkowskimi. W oparciu o analizę istniejącej literatury i dostępnych źródeł danych zbadano szereg czynników, które mogły mieć wpływ na korzystanie z pirackich treści w danym kraju ⁽⁴⁾.

Wśród czynników społeczno-ekonomicznych największy wpływ na korzystanie z pirackich treści wydaje się mieć stopień **nierówności społecznych i poziomu dochodu na mieszkańca**: wysoki dochód na mieszkańca i niski stopień nierówności dochodów wiążą się z niższym poziomem nielegalnego korzystania z treści.

Rosnąca **społeczna akceptacja piractwa cyfrowego**, o czym świadczy badanie postrzegania własności intelektualnej, też wiąże się z rosnącym poziomem korzystania z pirackich treści. W państwach o podobnym poziomie dochodów i nierówności społecznych piractwo nasila się tam, gdzie przeważająca część społeczeństwa uważa piractwo za dopuszczalną opcję w przypadku braku legalnej oferty (jak wynika z badania postrzegania własności intelektualnej), zwłaszcza w przypadku piractwa muzyki.

Świadomość istnienia legalnej oferty (jak wynika z badania postrzegania własności intelektualnej) wpływa na zmniejszenie korzystania z pirackich treści. Podobnie **liczba legalnych platform** z filmami i kanałami telewizyjnymi również wpływa na zmniejszenie konsumpcji pirackich treści (tego zjawiska nie można było zbadać w przypadku muzyki, ponieważ w obserwowanym okresie liczba platform w prawie wszystkich krajach nie zmieniała się).

⁽⁴⁾ Wyniki analizy ekonometrycznej są w tym badaniu znacznie obszerniejsze niż w poprzednim badaniu (z 2019 r.). Dostępne dodatkowe dane umożliwiły zastosowanie bardziej zaawansowanych technik statystycznych niż te, które były dostępne podczas wcześniejszego badania.

Ponadto istnieje pozytywna korelacja między **odsetkiem młodych ludzi** (w wieku od 15 do 24 lat) w populacji danego kraju a stopniem piractwa filmów.